تمرين،

١- عارضي مدكوم مددى ٩

٢ عاضي مدته ولي عاضي مد وائي ؟

٣- کلمی مثقل مدکوم مدته ویل کیږي ؟

ع- ولي ويد مدمتقل وائي و

٥- حرفى مثقل مدخرتكه مددى ؟

٧- دخد وجهې ندېد مدحرفي متقل مسلي شوي دي

٧- كلمى مخفف مد : ـ هغه مد ته وايجې د مەتوبى اوسىب يې (سكون) دوارە بەيوه كلمه كښې اوسكون بې له شده څخه وي كله په (الْدَّئْن)كې الف داولې همزې وروسته د مد تورې او د لام سکون بېله شده دی دهمدې وجهی نه ورېت كلمى مخفف مد وايي.

۸ ـ ح فی محفف مل : - هغدمد دی چې د مد توری اوسبب یې (سکون) بې له شده په یو توري کښې جمع شوی وي ککه په دن ، کښې چې د مد توري دواو ، چې تلفظ کښې شته او سب یې

درن، سكون دى دول په يوحرف او هم يې سكون بېله شده دى دو نكه و به حرفى مخفف مد وايي چې تلفظ كښې (دنون) لوستل كيږي .

تمرين:

ا کلمی مخفف مدکوم دی ۹

٢- ولې ورټه کلي مخفف وا يې ۹

٣- حرفی مخفف مد کوم مددی ؟

٧- دخه وجهين وس تدحرفي مخفف مد واييء

دلیں مد

دلین دمدىقى دوه دى (واو ، یاء) چې په خپله ساكن او د مخكني ىقىرى حركت زور وي ىغدلین مداد اعکیږي.

دلین دمدسب هم همزه اوسکون دی
لین نرمی ته وائی اود امد هم په نرمی سره
اداء کیږی دلین د مدمثال چې سبب یې همزه
وی کله (سَوْءٌ) واوساکن او د مخکنی توی کی توی کی نومی دی.

دلين د مدمثال چې سبب يې سکون وي ۱۳۶ لکه (عَین) چې د مقطعاتوبېر حروفوکښې راغلی (مِنْ حَوْثِ) د وقف په حال کې .

تمرین:

ا۔ دلین مدکوم مدتہ ویل کیبی ؟
٢۔ دلین دمد تو کی خواوکوم دی ؟
٣۔ دلین دمد سبب شہشی دی ؟

دمدحكمونكه

پەلنەمدىدآوازديوالف يعنې د د وەكركتو بداندازهکشکول کیږي او په اوبد مد به ددي الفويعنې د شپږوحکوپه اندازه آوازاوب دکړي شي دمداداء كول په منفصل مداويه هغمد جې سبب يې عارضي سكون وي جائز دى او د مفره بولومد وبؤاداء كول واجبي اولازمي دي

تمرين:

ا- دلندمد دآفازاندازه خومرده ؟
۲- داوب دمد دآفازاندازه خوس ده؟
۳- دکوم مداداءکول واجبیا و دکوم مداداء
کول جائزدی .

تنوين اوسكن نوب

ساكن ىۇن ھغە يۇن تە وايئ چې حكت رزوك نيراوپيښ) ونلري په منځ اويااخرداسم، فعل المحرفكي واقع كيري لكه مَنْ ، أُنْذِر الوداسي نور تنوين هغه نون تدوايي چې يوازې د اسم ، به اخركنبى پەتلفظ كىنىې رائچى نەيەلىك كىنىې او پە دغوښنوسره پيژندلکيږي. يَـِـــــودو زو وېنر دوه زيره نددوه پېښوندکه عَلِيْماً ، عَلِيمُون عَلِيمِ طُ كَنْبَي . بِشَمِ اللَّهِ النَّحْمَٰ الرَّحِيمُ ط

مل

مدپدلغت كښېكش كولو ته واك. اوپه اصطلاح دعلم قرائت كښې مد عباټ دى دكش كولود آوازند د مد په ىتو ي له يوالف نه تردرې الفو يو ي .

دمدتوي:

دمدىتوي دسى (واو،الف، ياء) دي

د تنوین اوساکن نو^ن حکمون ه تىنون اوساكن ىۇن خلور حكموبەلرى ، ۱-ادغام ۲۰ اقلاب ، ۳- اظهار ۴۰ اخفاء ادغام پدلغت کښې داخلولو ته واني اوپداصطلاح دعلم قرائت کښې د اخلول د يودوري د ي په بل ىقري كىنې پداسې شان سره چې د د واړو ىقرو نه يوشد لرونكې تورې جوړشي اول تورې مدغم اودوهم موري مدغم فيد بلل كيدي ككه پد (مِنْ يَوْم) كنبى ىۇن ساكن ورە سىتەترى ياء بۇن پەياءبدل اودواره (ی) دیوشدلرونکي ري، پهشکلتلفظ

کیږي،

ادغام دي اقسام لري : ۱ـ ادغام متما تلين . ـ کله چې يونورۍ د تكاريد ول يوجاى راشي اول ساكن او دوهم حرکت ولري اول به په دوهم کښې ور داخل کړې شي ا و د دواړو نه به يو شد لرونکي نورې جوړشي لکه په (مَنْ نَشَاء) کښې اول دون ساکن او د وهم نون نوبرلري اول دفن چې په دوهم کښې ورد اخل شي

دى تدادغام متماثلين وائي. ٢- ادغام متجانسين: دوه داسې رتوي چېد يومخنج نداداء كيږي يودبل پسې پداسې شان سى موجود شي چې اول ساكن او دوهم حركت لري اول تويې په دوهم توري كښې داخل شي كله په او د نوي كښې داخل شي كله په او د نول او ظاء د يو مخرج نه اداء كيږي د ال ساكن او ظاء زوم لري د اد غام په حالت كې اظلكم لوستل كيږي دې قسم اد غام ته اد غام م متجانس ويل كيږي .

٣- ادغام متقاربين : دوه داسې توري چې مخرجونه يې سره نزدې وي يودبل بسې پداسې شان موجودشي چه اول ساکن اودوم حرکت ولري ککه لېنتم کښې چې د ت ، ت محنرجوند سره نزدې دي د واړه يوځاى جمع شوى چې (ث) ساكند اورت، پېښ لري نورت، پر دت) كښې ورد اخل او لَبِ تُتم به ولو ستل شي او دې تد اد غام متقاربين وايئ .

هركله چې د تنوين اويا نون ساكن نه وروسته د (يرملون) (ی ـ ر ـ م ـ ل ـ و ـ ن) د تورو به يوتورې راشي ادغام كيري په څلوه (يمنو، ری ـ م ـ ن ـ و ، نورو کښې اد غام د غني سن اوپه دوه نوچ (لر) (ل ـ ر) کښې اد غام بې له غني څخه اد اء کيږي لکه په من پشاء کښي دغني

سره او په من رسم کښې ادغام بې له غنی ادا۶کيږي خود اهم بايد واضح شي چه په خلورو لفظو د د نيا، قنوان ، بليان او صنوان کښې ادغام نشته بلکه اظهاردی.

غمنه : دهغه آواز څخه عبارت دی چې له خيشوم څخه خارجيږي دغنی محرج (دوتلوځای) خيشوم دی .

خيشوم دېزې اخرى حيصې ته وايي. پداخفاء ، ادغام اوا قلاب کښې غند اداء کيږي لاکر . د ال ، ر) پد نقره کښې نه اداء كيبي دغنى اندانه ديوالف سره برابر

تمرين:

ا۔ ساکن نون څرنکه بون ته واي ې

۲- تنوین کوم نون دی ۹

٣- تنوين په کومه کلمه کښې راځي اوچيرته موجودي

عددتنوين اويون ساكن خو عكمدي وهداد غام خدتد والي

٦- ادغام متما تلين كوم ادغام ته ويلى كيبري ؟

٧- ادغام متجانسين خدقسم ادغام دى؟

٨- ادغام متقاربين كوم ادغام ته وائي ؟

٩-غندڅهشې دې اوله کومه ځاید اداءکیږي ۹

٠٠- دغنی اندازه څومره ده ۶

اقلاب

اقلاب بدلولوند وائي دىون ساكن اويا تنوين خد و هستد چې د ۱ ب تورې راشي اقلاب كيږي يعنې ساكن دون اويا تنوين په ميم بدليږي كه په مين بغورهم، مشاء بنميم او دو ه كايو كښې د ون په ميم بدل شوى لوستل كيږي .

اظهار

اظهاربدلغت كښې سبكاع كولوتد وائي.اوپد

اصطلاح کښې دد ووتوره جداکول دي پداسې شان سره چې هريونورې بيل اوسکا ولوستل شي .

كله بچې د نون ساكن اويا تنوين څخه و وسته د حلق د نوره بنكوم يو توري راشي بواظهاركا وه شي كله لكل قوم ها د ط اجراً عظيماً ، عليم كيم كيم كيم الطيفاً خبيراً ط او نوره كايوكنې .

تنوین اوساکن دون ښکام او جد الوستل کیږي د وروستني دوري دند.

اخفاء

اخفا ؛ بدلغت كنبى بتولوت وائى اود علم قرائت بدا صطلاح كنبى داظها راوا دغام ترميخ ساكن دفن او تسنوين باندى تلفظ كولوت اخفا ؟ ولئى .

داظهار، ادغام اواقلاب د تو هدند برته دهجا، دباقی پنځلسو (۱۵) تو ه څخه چې کوم پوتو کو په تو د تنوین او پایون ساکن نه و ه سته راستي اخفا اد اکیږي.

يه يوه كلمه كبنې داسې جمع شوي دي (واي) دوىته هغه وخت دمد توري ويل كيري چې په خپله ساكن يعنې حكت ونلري او دمخكني توي كه به له خپله جنسه څخه وي كله وا و ساكن دمخكني توري حكت بيبن لكه (نوْجِيثها). الف ساكن د مخكني تويي حكت زور لكه جاع. ياء ساكنه دمخكني نوري حكت زيرلك سَمِيْع. تمرین ،

۱۔ دمدلغوي اواصطلاحي معنی کومهده ؟ ٢۔ دمد توري څوا وکوم دي ؟

داخفاء مثالوب يَنْصَرَكُم ، أَنْصَابِ، مَنْ ذَالَّذِي، مِن جوع اوداسې دؤردي.

تمرین:

ا۔ اقلاب خمشی تہ وائی ہ ۲۔ داقلاب توری کوم دی ہ ۳۔ اظھار خمشی تہ ویل کیری ہ ۲۔ داظھار توری خواوکوم دی ہ ۵۔ اخفاء خمشی تہ وائی ہ ۲۔ داخفاء توری خودی ہ

دميمساكن حكمونه

ساكن ميم درې حكموندلري ؛ ا ا- اخفاء ، ۲- ادغام ، ۳- اظهار اخفاع ، ـ هركله چې د ساكن ميم نه ورو ستهد رب، ىقىيې راشى اخفاء بداد اءكيري لكه بېر تَغْرِفَهُمْ بِينِيهَا يَمُمُ كَسِي جِي دساكن ميم نه ورهسته (ب) راغلى اوهمدارنكد پدىنور، ځايوكښې. ادغام :- كلدچې د ساكن ميم ندوره سته بل متحرك ميم لاشياول ميم بد پددوهم ميم كښې

مدغم شي دا قسماد غام دمتماثلينو داد غام د جملې څخه دی لکه په (اِنگرَ مَاکِتُوْنَ) کښې چې اول ميم په دوهم ميم کښې مدغم شوی دی.

اظهار:

هرکله چې د ساکن میم څخه و ه سته د (ب) اوم) نه پرته د هجاء کوم بل نورې راشي اظهار به کیږي یعنې میم به د بل نوري څخه ښکائ اوجدالوستل کیږي ککه په ؛

(اَمْ لَهُمْ سُلْطَانُ ، لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَلِيَ دِينِنَ) اوهمداسې پدىفرو خايوكښى.

نوب :- د ساکن میم په اخفاء اواد غام کښې ـ غنه شرط ده .

تمرین:

١- ساكن ميم خوحكموندلري ؟

۲- په ساکن ميم کله اخفاء کيږي و

٧٠ ساكن ميم پهكوم حالت كښې ادغا ميږي ؟

عدد ساكن ميم اظهار كله وي و

AR16 B 6.42) TUA 1122 4.18

> اوومد طبع دچاپ کال سنبله ۱۳۹۸ دچاپ شمیر (۱۰۰۰۰) د تعلیمی سرکز دنصاب مدیریت

دافنانستان دتعليي مركز دنصاب اهداف

عمو هي هدف:

د ټولوجهادۍ تنظيمونو د تعليمي نصاب ټو حيا، ديو متوانۍ او حامع اسلامي ښوونې او روزنې منځ ته لروړل چې د هرډول باطل پرستۍ او بدعتونوضد وي همداس نګه د اسلامي کوټوانينو او مفا هيمو اسځکام د افغانستان په اسلامي ټولنه کښې غوا ه ي خصوصي هدف:

داسې نصاب دی چې د اسلام سپاهیان اودحقیقت لاغ تلومنکوته د یووالي اوو حدانیت لار ښوونه کوي ترڅوچې دوي په مسټکم او دا یعي توګه د عالي اومعقولواسلامی سننو او قوانینومتمسك وي .

دانصاب داسلامي ښوونې او سواد « د جهادي ، فرهنگي ، فلسفي ، اقتصادی تخنيکي ، مد ني ، معيشتي شرايطو په نظرکې نيو لوسره مشات دی . چې په عين وخت کې د نه شليد ونکي پيو ستون ممثل او التصالات د اسلامي نرۍ سره وي او د اسلامي مقد سوحقايقو مبين وي .

آخري هدف.

د کلمه الله اوچتوالی، داسلام د شان او عظمت ښودل نړیوالوته د کفراو کمونیزم اضمحلال، په افغانستان او نری کې د سپیڅلي قرآن د اصولو او قوانینو او د محمدی د می غراشریت د حنفی قله په اساس خاص د خدای در ماد حاصلید لو په نیت د نرسا نې د طاغو طیانوسره مبارع د دې تعلیمی نصاب آخري مرام دی . ۳- واو، الف ، یاء په کوم حالت کښې د مد تو ي

دمدقسمونه

مديد دو ډوله دى ، ۱- مد قصيريعنې لنډ مد ، ۲- اوبرد مد (مد طويل) .

لنه مدهغهمدته ویل کیږي چه دمدتوي څخه دوه سته دمدسب (شکون یاهمزه) موجود نه وي په داسې حالت کښې به د یوالف په انلاغ دمد په تو ی آواز کش کړې شي کله په قال ،

بَصِْيْرًاوداسي ىۈرك ځايوكښې.

طویل مد (اوبد مد):

هغه مد ته وائي چې د مد د د وي څخه و ه وسته د مد سبب (سکون او یا همزه) راغلی وي لکه جاء او د اسې د فرو ځا یو و کښې په او ښ د مد به د د د د کې الفو په اندان و آواز کش کول کیږي .

پەقالكىنى الف دمدىقى مەستەترې نەھمزە شتە اوندسكون نۇلندىمد بەبرې اداع شى .

١- په جاء کښې د الف څخه وروسته چې دمد توي

دىھمزە لے غلى دە ىۈاوىندمد پرې اداءكىرى تمرين:

ا ـ مديد څوډوله دی ؟

٢- لنه مدكوم مدته وائي ؟

٣- اوج دمدكوم مدتد ويل كيبي ؟

داوبدمداقسام په لاندى دول تشريح كيري ،

ا متصل من : مغه مدنه وائي چې د مدنوک اوسبب يې د واړه په يوه کلمه کښې راشي که په شوځ ، بَصَايِرُو، جيټيء او دو ره ځايو کښې. ٢- منفصل مل به هغه مد دى چې د مد تقی په په په په کلمه کې راغلی می کلمه اوسب یې په بله کلمه کې راغلی می کله په قالوآ المنا ، في آذا نوم ، ما آونزل او داسې دن .

دمدمتصل اداء كول دقاريانو پد اصطلاح ولجب او دمنفصل مد اداء كول جائز دي ولجب لانهي مد دمد وايئ چې د مد سبب (سكون) لانهي وى كد پد ق ، المآقة، ولا الشالين او د اسې نو ه ځايو كښې .

تمرين:

١- متصل مدكوم مدتد وائي ؟

۲- منفصل مدکوم مد دی ؟

۳- لانمي مدكوم مدتر ويل كيبى ؟

ع عارضي مد : ـ هغرمدته واي جې سبب يې عامني سکون وي يعنې پدخيله نقرې په اصل كښې متحرك وي حنود وقفاله كبله پرې سكوب راغلى وي لكه بد سَنتَعِين كلبي ياء ساكنه هجي تري زيراويون متحرك دى پېښلري د وقف له وجهې نه عارضی سکون پرې راغلی دی نومد هم عاضي دى. همداسې په كافرون، يوقرۇن او ىفرو ځايوکښې.

۵-کلمی مثقل مل: - هغدمد تدوانی چې د مدرتوي اوسبب يې (سکون) د واړه پديوه کلمه

كښې حنوسكون پديو شد لرونكى دوي وي لكه په (داېته) او د ځايوكښې .

٦- حرفي مثقل مد : - هغه مد ته وائ چې د مدىقرې اوسبب يې (سكون) دواي په يونقري راغلی وی لکه په ۱ الکم ۱ بچې لام کښې سکون او د مدنوري دواړه را غلي د ي حرفي ورټه وايي چي يونوري کښې دي اومثقل ورټه وايي چې سکون يې په شد لرونکي توري کښې د ی او شد سخت او دروند اداءكيږي.

په ليا سه کې به هيخ ډول قدست زمونې د مقدسې او ټينگې هيلې مخکې خنډ کېدلای شي. د بې هد ف کمرنيزم پرل وحشيانه اوغيرانسانۍ يې نه د بې هد ف کمرنيزم پرل وحشيانه ونو او دکرهې تحصولات په اورکې سيزل د شريفو او مقد سومسا جا اومتبر کواما کنو و يجا ډول ، د زه لرونکوکا زونو استمالول د دوځې اومسموم پرو پا ګند زمونې په ګران هيواد افغانستان کې فقط اوققط زمونې د تصميم نيولو د کېنلا سې کلدنا کلد د تا خير د بوسيك علت دى اوبس،

د انغانستان مسلمان ملت چې د حبل المتين متسكين او د کشما ني ارشا داتو ممثلين دي د ډوي د قهر او نفرت سيلاب شيانده شي او د پاك خداى څار لئ د و د يا سره سمچې يې ويلي (وحبا حد و الله حق جهاده ۱۸۸ آية د چ سوو) د ينې جهاد و كرئ د خداى څارله په لاركې د خداى څارله حق جهاد

آ مۇ ئىسكە داسلام دعالىي تغالىمو داىر شاداتوپە سرىئاكې حق جھادتە ادامە وركوو ئىرڅوچې داسلامي پوھې بلە ډىوەدعلىي اومسلىيا نە جھاد بە دىرىشل كې تقويت كىړو.

کوانو شاکدانو انخرنکدې تاسوته نخرگناه ده ، چې داسلام دعوا نده کوونکودو و ډولو درسي کتابونو کې پخوانیو اتخاد و ډورې مربوط و استفاده کوله . د جها دي تنظیمونو محترمور هبرا سنو د ز ده کوونکو د افکارو د تشتت د مخنیوي په منظور پهې و سوتیو کې دخپلې رونرنې او ښوونې مسو لیمنر که هدایت و رکړ وې د د تحولو مضامینو او علومو کوم چې په تعلیمي نصاب کې د ي یو ډ د ل کتابونه چاپ او مجاور شو د زامنو د استفادې د باع یې برابرکړي چې د محتوی او مغهوم له نظره د اسلام د مقد س د ی محمدی د می غرا

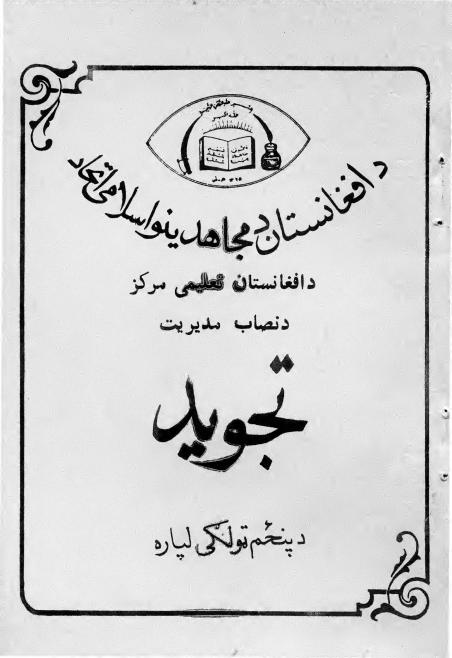
شربیت او دحنقی مد هب ضامن اوسانند وی وی او دمجاهدینو اوسلما نو مهاجرمنو ټولو اقشارو د تامکیه وروي.

دویه دې اساس دښوونې اوروزنې د سم آهنگی عالی شوری چې د ټولو محترمو رهبرانو د تائیدله مغې تاسیس شوه د د ښوونې او رو زنې هم آمعنگي عالی شوری د افغانستان د تعلیمي موکز اداع تاسیس کړه . د نوموړي مړکز په څو اهمو شعباتو لکه : د تعلیمی نضاب مدیریت، د نظارت او تدریس مدیریت د پلان او خارجي ارتباط مدیریت ، د اجرائي مدیریت ، مالی مدیریت، د ښوونې اوروزنې مدیریت د سواد او زده کړې مدیریت شامل دي .

د ډېموکن مشوبين د ټولو تنظيمونو د ښوو يې او روزنې متخصصين او مجرب اشخاص دي چې ټول غړي يې په مجبدانه اومتحدانه ډول سره داسلامي ښوو دنې ارروزنې د نخکيم او تعليمي نصاب د توحييد د پا څ کارکوي .

پس له محنت اومشورې نه د تعليمي نصاب متخصصين د درسي مضابينو د کتابو بو د تعليمي به باب کې دې نتيجې ته و رسيا ال چې د جهادي سختو ترايطو او د کا في وخت د نه موند لوله امله اوس اوس د د و پخوانيو اتحاد و د و ر سي کت يونه سوه پر تله کړې او معند عناوين او مضامين چې د رسانې د مشکلاتو په نظر کې بنولو سره د اسلام او جها د گتهند وی و و و تا کلی ،

نوځکه د تعلیمی نصاب مدیریت ویا ه ی چې هسې وخت او بخت یې پیدا کړ ترڅو چې د دواړ و جها دی ا تخا د و نو درسي مضامینو مختلف کتابونه چې د مختلفونصابونو له خواطبع شوي وو سره پر تله کړي او مغله مطالب او عناوین یې و نهالی چې د اسلام مقدس دین د ښو و نې او روزنې له نقطه نظره د زده کړې و په او د زده کوونکو د پر هې د سطحې سره سمون لري او د جها دي شرایطوس ه موافق و ي انتخاب او چا پ کړي .

د پنځ ټولکی لپا ک

سِماللهِالرَّمُنِ الرَّحِيمُ

قال اصلاللهعليه

マクノ

الحمد للدرب الطلمين والصلوة والسلام على نبية الاي الامين بير الله التركيم الت

يرفَع الله الذِّينَ امنُوامِنَكُمُ والذَّينَ الْتِو العِلمَ دَرَجا تُ صُّ ترجَملُ : حداى جَلِاللهُ لوروي دايمالرومنكو درجي له تاسونه اوله مغوكسانونه جي بومديي وربه برخدكريده

دا يهٔ کريمي څخه استنباط کېري چې هيڅ ډولحسنه عمل څرګند او با رنکيفيات تربو هې وجو د ښه لري

د اسلام په مقدس دين کې ديوهې او علم اهميت تردې اندازې لوم دې چې آسماني و چې د « اقتراء باسم ربك الذي خلق» په مبارك آيت سروع شوى د ه.

نوبدې اساس دروي پالنې موضوع او داسلامي تفکر دون نه اقتصاد ، سياست ، عبادات ، اخلاقيات وبشري حتوق د قرآني ښودنې او دونرنې په سرځ کې د اسې و حبيبه د لا چې د ټولو و حبايبو او مسايلو په در شل او ستو څ کې تر ټولونه په لومړي قطار کې موقعيت لسري

مونز دوحدامنت دلارې لاغ شلونکي دهبرت په ډېروناورې اوسختو شرايطوکې د اسلامی ښو و نې امکانات د خد ای خواکه په لطف د اسې برابرکرو چې د سرټ الارباب د رضادحصول